

Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Biuro Transportu i Organizacji Ruchu

Cieszyn, dnia 18 marca 2025 r.

Komisja Dróg Publicznych, Transportu i Bezpieczeństwa Rady Powiatu w Cieszynie

Materiał do omówienia w toku prac Komisji pt:

„Ocena realizacji wniosków i zadań wynikających z wdrażania "Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Cieszyńskiego".

1. „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Cieszyńskiego” został przyjęty dnia 29 kwietnia 2014 roku, uchwałą nr XLV/384/14 Rady Powiatu Cieszyńskiego z dnia 29 kwietnia 2014 r.
W 2024 r. został zaktualizowany Uchwałą Rady Powiatu Cieszyńskiego nr LXII/487/24 z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Cieszyńskiego.
2. Celem planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Powiatu Cieszyńskiego, (zwanego planem transportowym Powiatu Cieszyńskiego), jest określenie i prognoza kierunków rozwoju publicznego transportu zbiorowego organizowanego przez Powiat Cieszyński tak, aby jego rozwój przebiegał zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju transportu, uwzględniając potrzeby mieszkańców, możliwości techniczne, finansowe i organizacyjne Powiatu.
W procesie rozwoju publicznego transportu zbiorowego, wzięto pod uwagę aspekty związane z ochroną środowiska naturalnego oraz zaspokajaniem potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym osób o ograniczonej zdolności ruchowej. Te zagadnienia są realizowane w trakcie sukcesywnej wymiany taboru.
3. Aktualizacja planu transportowego z kolei, miała na celu wprowadzenie do tego dokumentu zmian, które nastąpiły w okresie od momentu jego uchwalenia przez Radę Powiatu, czyli od 2014 roku do chwili rozpoczęcia prac nad jego aktualizacją czyli września 2023 roku, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w obowiązujących przepisach prawa oraz zmian organizacyjnych w publicznym transporcie zbiorowym na terenie Powiatu Cieszyńskiego. Skupiono się na umieszczeniu w planie aktualnych danych, dotyczących szlaków i linii komunikacyjnych, operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników realizujących transport osób na terenie Powiatu.
4. Uwarunkowania i wybór metody organizacji powiatowych przewozów użyteczności publicznej odbył się na podstawie postanowień rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. oraz ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, jak również na podstawie innych ustaw, m. in. prawo przewozowe, ustawy o transporcie drogowym, ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego czy ustawy o

funduszu rozwoju przewozów autobusowych, jednakże z uwzględnieniem możliwości komunikacyjnych, organizacyjnych i finansowych Powiatu Cieszyńskiego.

Biorąc pod uwagę powyższe założenia, rynek przewozowy można było ukształtować poprzez:

- 1) powołanie przez samorząd własnej przewozowej jednostki organizacyjnej lub,
- 2) wybór jednego operatora na całą sieć komunikacyjną powiatu lub,
- 3) wybór kilku operatorów na wydzielone grupy linii komunikacyjnych lub,
- 4) rezygnację samorządu z przewozów o charakterze użyteczności publicznej i dopuszczenie do przewozów przewoźników na zasadach całkowicie komercyjnych.

Pierwsze rozwiązanie było organizacyjnie trudne i ekonomicznie nieuzasadnione do wprowadzenia.

Ostatnie rozwiązanie nie pozwalało na ubieganie się o dopłaty z FRPA oraz nieznany był czasokres funkcjonowania rozwiązań z zakresu finansowania ulgowych przejazdów z budżetu państwa. (Dopłaty refundowane przez Skarb Państwa za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego)

Wówczas władze powiatu przyjęły i wdrożyły jeden z możliwych i dopuszczonych prawem tryb organizacji i realizacji usług komunikacyjnych, określony w art. 19 i 22 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

5. Przyjęty sposób zorganizowania przewozów uwzględniał nie pogorszony i akceptowany przez pasażerów dotychczasowy system przewozów, jego układ, częstotliwość kursów, standard taboru, obowiązujące przystanki i dworce, funkcjonujące regulaminy przewozowe, taryfy i cenniki. Te zasady stały się podstawą dla dalszych decyzji poprawiających stan przewozów. I tak ustalono:

- 1) objęcie użytecznością publiczną przewozów na powiatowych liniach komunikacyjnych pogrupowanych w siedem pakietów zwanych dalej **szlakami komunikacyjnymi**, z wyłączeniem linii komunikacji miejskiej,
- 2) od 1 stycznia 2020 roku, organizatorem powiatowych przewozów, został Powiat Cieszyński, a ustawowe zadania organizatora wykonuje Starosta,
- 3) realizatorzy powiatowych przewozów, na podstawie zawartych umów zostali Operatorami,
- 4) w 2015 roku powiat ogłosił w sposób przewidziany ustawą zamiar, zakres, termin i tryb podejmowanych zadań komunikacyjnych,
- 5) w grudniu 2019 roku Organizator podpisał na okres dziesięciu lat operatorskie umowy przewozowe, obowiązujące od 1 stycznia 2020 roku, umowę tą poprzedziła umowa czasowa zawarta 1 września 2019 roku.

Realizacja postulatów:

- 1) Objęcie powiatowego transportu funkcją Organizatora przez Powiat Cieszyński,
- 2) Wyłonienie i podpisanie umów z Operatorami,
- 3) Określenie linii komunikacyjnych zgodnie z określonymi w Planie szlakami komunikacyjnymi.

Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Biuro Transportu i Organizacji Ruchu

6. Na podstawie „Analizy sytuacji rynkowej”, w zakresie regularnego przewozu osób w powiatowym, publicznym transporcie zbiorowym, wyróżnionych zostało siedem głównych szlaków komunikacyjnych. Są to:

- 1) Cieszyn – Kończyce / Kaczyce – Zebrzydowice – Marklowice Górne (obecnie powiatowe potrzeby przewozowe większościowo realizowane przez dwie linie ponad powiatowe Cieszyn - Jastrzębie Zdrój),
- 2) Cieszyn – Hażlach / Zamarski – Kończyce Wielkie – Rudnik centrum,
- 3) Cieszyn – Hażlach – Bąków / Drogomyśl / Skoczów – Strumień – Chybie - Zarzecze, (skomunikowane połączenie z Pszczyną i Bielskiem),
- 4) Cieszyn – Łączka / Dębowiec / Iskrzyczyn – Skoczów – Brenna Leśnica / Brenna Węgierski, Pogórze – Górki Szpotawice, (linia uzupełniana połączeniami ponad powiatowymi) oraz Goleiszów – Skoczów,
- 5) Cieszyn – Goleiszów – Ustroń centrum / Ustroń Zawodzie/Równica – Wisła – Malinka – Salmopol/ Wisła Czarne/ Koniaków / Jaworzynka,
- 6) Cieszyn – Puńców – Dzięgielów – Leszna Podlesie / Cisownica Pod Tułem,
- 7) Wisła Łabajów/ Jawornik – Jaszowiec/Dobka - Ustroń – Lipowiec/Skoczów Bładnice – Skoczów – Zebrzydowice (linia uzupełniana połączeniami ponad powiatowymi).

W oparciu o te szlaki komunikacyjne, są realizowane obecnie powiatowe linie komunikacyjne.

7. Przez teren Powiatu Cieszyńskiego przebiegają również linie komunikacyjne o charakterze ponad powiatowym, na które zezwolenia wydał Marszałek Województwa Śląskiego.

Trasy komunikacyjne prowadzą po drogach 9 z 12 gmin powiatu:

- Gmina Chybie,
- Gmina Cieszyn,
- Gmina Dębowiec,
- Gmina Hażlach,
- Gmina Skoczów,
- Gmina Strumień,
- Gmina Ustroń,
- Gmina Wisła,
- Gmina Zebrzydowice.

8. Istniejącą sieć komunikacyjną w Powiecie Cieszyńskim należy uznać za dobrze rozwiniętą. Wszystkie występujące rodzaje przewozów, w dużym stopniu uzupełniają się i pozwalają mieszkańcom realizować potrzeby związane z przemieszczaniem się. Powiat Cieszyński, ze względu na swoje położenie oraz atrakcje turystyczne, jest odwiedzany przez turystów, a siatka połączeń umożliwia dotarcie do poszczególnych terenów.

9. Kolejnym zagadnieniem są węzły przesiadkowe. Odgrywają one istotną rolę w procesie przemieszczania się.

W Powiecie Cieszyńskim można wyróżnić węzły o znaczeniu lokalnym i ponad powiatowym. Są to dworzec autobusowy w Cieszynie, dworzec autobusowy w Wiśle, dworzec w Skoczowie, przystanek zlokalizowany przy dworcu kolejowym w Zebrzydowicach oraz Chybiu. W przyszłości Powiat Cieszyński powinien rozważyć stworzenie lub unowocześnienie zintegrowanych węzłów przesiadkowych między transportem drogowym a koleją w miejscowościach takich jak Zebrzydowice i Skoczów, które będą umożliwiać zmianę rodzaju komunikacji - głównie z powiatowej na ponad powiatową, lub środek komunikacji z komunikacji drogowej na komunikację kolejową.

Ponieważ te zadania, nie do końca są zadaniami powiatu, Powiat Cieszyński z pewnością będzie wspierał działania gmin w tym zakresie w momencie przystąpienia do ich realizacji.

10. Informacja dla pasażera:

Sprawnie działający system informacji dla pasażera to bardzo ważny element w procesie przemieszczania się oraz jeden z czynników zadowolenia klienta z usług przewozowych. Informacje pasażerską można obecnie podzielić na:

- 1) informację dla podróżnych w środkach transportu u Operatorów,
- 2) informację dla podróżnych w punktach odjazdowych/przyjazdowych, węzłach przesiadkowych oraz platformach przesiadkowych,
- 3) Informację elektroniczną – na str. internetowych Operatorów i Organizatora

11. Z chwilą rozpoczęcia realizacji umów operatorskich, wprowadzone zostało jednolite oznakowanie pojazdów wykonujących kursy użyteczności publicznej realizowanej komunikacji.

- 1) Oznakowanie autobusów ustalono w formie elektronicznej na wyświetlaczu w pojeździe, lub tabliczki z literą „U”.
- 2) Dodatkowo, pojazdy kursujące na liniach powiatowych posiadają naklejony herb Powiatu z prawej strony przy wejściu,
- 3) Do zrealizowania pozostała ujednolicona forma i treść rozkładów jazdy zamieszczanych na dworcach i przystankach. Autobusowych. Obecnie Operatorzy wywieszają rozkłady jazdy indywidualnie, na realizowane przez siebie linie komunikacyjne, stosując przepisy stosownego rozporządzenia w tej sprawie,
- 4) Ustalono dwie tablice kierunkowe w pojazdach, to jest przednią oraz boczną, które zawierać będą informacje o przystanku początkowym, minimum jedną miejscowość pośrednią oraz przystanek końcowy. Tablice kierunkowe są dopuszczone jako tablice analogowe koloru białego z drukowanymi napisami koloru czarnego lub jako tablice świetlne cyfrowe.
- 5) Ustalono obowiązkowe wyposażenie środka transportu obsługującego linie użyteczności publicznej w aktualne rozkłady jazdy wraz z regulaminami przewozu osób oraz cennikami.
- 6) Istnieje punkt obsługi pasażera na terenie dworca Cieszyn.

Starostwo Powiatowe w Cieszynie

Biuro Transportu i Organizacji Ruchu

12. Obecnie trwają prace nad konsolidacją i systematyzacją informacji i obsługi pasażera, która ma na celu przygotowanie i zunifikowanie podstawowych informacji i działań przewozowych, związanych z realizacją linii użyteczności publicznej, drogą elektroniczną:
- 1) możliwość płatności bezgotówkowej,
 - 2) system „kiedy przyjedzie”, z instalacją nowoczesnych odbiorników GPS do pojazdów oraz elektroniczną informacją przystankową.
13. W kolejnym etapie, dla poprawy obsługi podróżnych i podniesienia standardu obsługi pasażera wdroży się:
- 1) na węzłach (platformach przesiadkowych) elektroniczne tablice rozkładowe charakteryzujących się lepszą czytelnością i szybszą aktualizacją danych,
 - 2) system internetowych informacji o połączeniach komunikacyjnych na terenie powiatu cieszyńskiego.

STAROSTA

Janina Żagan

Sporządził: Krzysztof Glajcar BT